A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2020. október 15.*

„Előzetes döntéshozatal – Fogyasztóvédelem – Belső piaci pénzforgalmi szolgáltatások – 2007/64/EK irányelv – 45. cikk – (EU) 2015/2366 irányelv – 55. cikk – Keretszerződés felmondása – 2014/17/EU irányelv – Lakóingatlanokhoz kapcsolódó fogyasztói hitelmegállapodások – A 12. cikk (1) bekezdése, (2) bekezdésének a) pontja és (3) bekezdése – Árukapcsolás – Csomagban történő értékesítés – 2014/92/EU irányelv – Fizetési számlák – 9–14. cikk – Számlaváltás – Személyre szabott előny fejében vállalt, a jövedelemnek a kölcsönszerződésben rögzített időtartamig a hitelezőnél vezetett fizetési számlán történő jóváíratására vonatkozó kötelezettség – A kötelezettség időtartama – A személyre szabott előnynek a számla idő előtti megszüntetése esetén történő elvesztése”

A C-778/18. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Conseil d’État (Franciaország) a Bírósághoz 2018. december 11-én érkezett, 2018. december 5-i határozatával terjesztett elő

az **Association française des usagers de banques**

és

a **Ministre de l’Économie et des Finances**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: E. Regan tanácselnök, M. Ilešič, Juhász E., C. Lycourgos és I. Jarukaitis (előadó) bírák,

főtanácsnok: H. Saugmandsgaard Øe,

hivatalvezető: M. Krausenböck tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2019. december 18-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a francia kormány képviseletében A.-L. Desjonquères, J. Traband, E. Toutain és D. Colas, meghatalmazotti minőségben,

– a cseh kormány képviseletében M. Smolek, J. Vláčil és S. Šindelková, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: francia.

– az Európai Bizottság képviseletében D. Triantafyllou és H. Tserepa-Lacombe, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2020. február 27-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 97/7/EK, a 2002/65/EK, a 2005/60/EK és a 2006/48/EK irányelv módosításáról és a 97/5/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2007. november 13-i 2007/64/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2007. L 319., 1. o.; helyesbítés: HL 2009. L 187., 5. o.) 45. cikkének, a lakóingatlanokhoz kapcsolódó fogyasztói hitelmegállapodásokról, valamint a 2008/48/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról szóló, 2014. február 4-i 2014/17/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2014. L 60., 34. o.; helyesbítés: HL 2015. L 246., 11. o.) 12. cikke (2) bekezdése a) pontjának és (3) bekezdésének, a fizetési számlákhoz kapcsolódó díjak összehasonlíthatóságáról, a fizetésiszámla-váltásról és az alapszintű fizetési számla nyitásáról, illetve használatáról szóló, 2014. július 23-i 2014/92/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2014. L 257., 214. o.) 9–14. cikkének, valamint a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 2002/65/EK, a 2009/110/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról, valamint a 2007/64/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2015. november 25-i (EU) 2015/2366 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2015. L 337., 35. o.; helyesbítés: HL 2018. L 102., 97. o.) 55. cikkének értelmezésére irányul.

2 E kérelmet az Association française des utilisateurs de banques (banki ügyfelek franciaországi egyesülete, a továbbiakban: AFUB) és a ministre de l'Économie et des Finances (gazdasági és pénzügyminiszter, Franciaország) között az azon időtartamot rögzítő rendelet jogszerűsége tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amely alatt a hitelező az adóst arra kötelezheti, hogy fizetési számlán írassa jóvá munkabérét vagy hasonló jövedelmét.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2007/64 irányelv

3 A 2007/64 irányelv (29) preambulumbekezdése értelmében:

„A fogyasztók mobilitásának megkönnyítése érdekében a fogyasztók számára lehetővé kell tenni, hogy egy év elteltével külön díj nélkül felmondhassák a keretszerződéseket. […]”

4 Ezen irányelv „A szerződés megszüntetése” című 45. cikkének (1) és (2) bekezdése ekképp rendelkezik:

„(1) A pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője bármikor felmondhatja a keretszerződést, kivéve, ha a felek felmondási időben állapodtak meg. Ez az idő nem haladhatja meg az egy hónapot.

(2) A 12 hónapot meghaladó vagy határozatlan időre kötött keretszerződés esetén a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője számára a megszüntetés 12 hónap elteltével díjmentes. Minden más esetben a szerződés megszüntetésével járó díjnak megfelelőnek és költségarányosnak kell lennie.”

A 2015/2366 irányelv

5 A 2007/64 irányelvet 2018. január 13-i hatállyal hatályon kívül helyezte a 2015/2366 irányelv. Ezen irányelv (62) preambulumbekezdésének szövege a következő:

„A fogyasztói mobilitás megkönnyítése érdekében a fogyasztók számára lehetővé kell tenni, hogy egy év elteltével külön díj felszámítása nélkül felmondhassák a keretszerződéseket. A pénzforgalmi szolgáltató számára azonban lehetővé kell tenni, hogy azon keretszerződések esetében, amelyeket a fogyasztó a hatálybalépést követő hat hónapnál rövidebb időn belül mond fel, díjat alkalmazzon, azon költségeinek megfelelően, amelyek annak következtében merültek fel, hogy a fogyasztó felmondta a keretszerződést. […]”

6 Ezen irányelv „A keretszerződés felmondása” című, a 2007/64 irányelv 45. cikkét felváltó 55. cikkének (1) és (2) bekezdése ekképp rendelkezik:

„(1) A pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevő bármikor felmondhatja a keretszerződést, kivéve, ha a felek felmondási időben állapodtak meg. A felmondási idő nem haladhatja meg az egy hónapot.

(2) A hat hónapnál rövidebb ideje fennálló szerződéseket kivéve a keretszerződés felmondása a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevő számára díjmentes. A keretszerződés megszüntetésével járó bármilyen díjnak megfelelőnek és költségarányosnak kell lennie.”

A 2014/17 irányelv

7 A 2014/17 irányelv (15), (24) és (25) preambulumbekezdésének szövege a következő:

„(15) Ezen irányelv célja annak biztosítása, hogy az ingatlanokhoz kapcsolódó hitelmegállapodásokat kötő fogyasztók magas szintű védelmet élvezzenek. […]

[…]

(24) […] A hitelezők számára ajánlatuk diverzifikálásának módja és az egymással való versengés eszköze lehet az, hogy az ajánlott hitelmegállapodást csomag formájában egy vagy több pénzügyi szolgáltatással vagy termékkel kötik össze, feltéve, hogy a csomag elemei külön-külön is megvehetők. A hitelmegállapodások egy vagy több pénzügyi szolgáltatással vagy termékkel együtt, csomag formájában való értékesítése tehát előnyös lehet a fogyasztók számára, ugyanakkor hátrányosan is érintheti a fogyasztók mobilitását és a megalapozott döntés meghozatalára irányuló képességét, amennyiben a csomag elemei külön-külön nem vehetők meg. Fontos megakadályozni a bizonyos termékek összekapcsolására vonatkozó gyakorlatot, amely arra ösztönözheti a fogyasztót, hogy az érdekeinek nem teljesen megfelelő hitelmegállapodást kössön, ugyanakkor a fogyasztó számára előnyös csomagban értékesítés korlátozását el kell kerülni. A tagállamoknak mindazonáltal továbbra is szorosan figyelemmel kell kísérniük a lakossági pénzügyi szolgáltatások piacát, hogy megbizonyosodjanak arról, hogy a csomagban értékesítés gyakorlata nem korlátozza a fogyasztók választási lehetőségeit és nem torzítja a piaci versenyt.

(25) Az árukapcsolás főszabályként nem engedélyezhető, kivéve, ha a hitelmegállapodással együtt ajánlott pénzügyi szolgáltatás vagy termék külön nem kínálható, mivel a hitel szerves részét képezi, például fedezet mellett nyújtott folyószámlahitel esetén. Más esetekben azonban indokolt lehet, hogy a hitelező fizetési számlával, betétszámlával, befektetési termékkel vagy nyugdíjtermékkel együtt, csomagban ajánljon vagy értékesítsen hitelmegállapodást, például ha a számlán lévő tőkét a hitel visszafizetésére használják fel, vagy ha az a hitelfelvételhez szükséges források elhelyezésének előfeltétele, illetve olyan esetekben, amikor a termék, például befektetési termék vagy magánnyugdíj-termék a hitel további biztosítékaként szolgál. […]”

8 Ezen irányelv „Tárgy” címet viselő 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ezen irányelv közös keretet hoz létre […] a lakóingatlanhoz kapcsolódó, jelzáloggal vagy más módon biztosított fogyasztói hitelmegállapodásokra vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések egyes aspektusaira vonatkozóan […]”

9 Ezen irányelv „A harmonizáció szintje” című 2. cikke az alábbiakat írja elő az (1) bekezdésében:

„Ez az irányelv nem akadályozza meg a tagállamokat abban, hogy szigorúbb rendelkezéseket tartsanak fenn, illetve vezessenek be a fogyasztók védelme érdekében, amennyiben e rendelkezések összhangban vannak az uniós jog szerinti kötelezettségeikkel.”

10 A 2014/17 irányelv „Fogalommeghatározások” című 4. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ezen irányelv alkalmazásában a következő fogalommeghatározások alkalmazandók:

[…]

26. »árukapcsolás«: a hitelmegállapodás ajánlása vagy értékesítése más külön pénzügyi termékekkel vagy szolgáltatásokkal egy csomagban, amennyiben a hitelmegállapodás külön nem vehető igénybe a fogyasztó által [helyesen: amennyiben a fogyasztó a hitelmegállapodást nem kötheti meg külön];

27. »csomagban történő értékesítés«: hitelmegállapodás ajánlása vagy értékesítése különálló pénzügyi termékekkel vagy szolgáltatásokkal egy csomagban, amennyiben a hitelmegállapodás külön is igénybe vehető a fogyasztó által [helyesen: amennyiben a fogyasztó a hitelmegállapodást megkötheti külön is], de nem szükségszerűen ugyanazon feltételek mellett, mint amelyeket a járulékos szolgáltatásokkal egy csomagban kínált hitelmegállapodás tartalmaz;

[…]”

11 Ezen irányelv „Árukapcsolás és csomagban történő értékesítés” című 12. cikke, amely ezen irányelv „A hitelmegállapodás megkötése előtt nyújtandó tájékoztatás és követendő gyakorlat” című 4. fejezetében található, kimondja:

„(1) A tagállamok engedélyezik a csomagban történő értékesítést, az árukapcsolást azonban megtiltják.

(2) Az (1) bekezdés ellenére a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy a hitelezők felkérhetik a fogyasztót, illetve a fogyasztó valamely családtagját vagy egy, a fogyasztóval közeli kapcsolatban álló másik személyt, hogy:

a) nyisson vagy tartson fenn egy olyan fizetési számlát vagy betétszámlát, amely kizárólag a hitel visszafizetését vagy törlesztését fedező tőke gyűjtésére, a hitelfelvételhez szükséges források elhelyezésére, vagy a hitelező számára nemteljesítés esetére további biztosíték nyújtására szolgál;

[…]

(3) Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezés ellenére a tagállamok az árukapcsolási gyakorlatot engedélyezhetik, amennyiben a hitelező bizonyítani tudja az illetékes hatósága számára, hogy az általa egymáshoz hasonló feltételekkel kínált kapcsolt termékek vagy termékkategóriák, amelyek külön nem vehetők meg, a piacon kínált hasonló termékek elérhetőségének és árainak megfelelő figyelembevételével a fogyasztó számára egyértelműen előnyös ajánlatot jelentenek. Ez a bekezdés kizárólag azon termékekre alkalmazandó, amelyek forgalmazására 2014. március 20. után kerül sor.

[…]”

A 2014/92 irányelv

12 A 2014/92 irányelv (9) és (12) preambulumbekezdése a következőképpen szól:

„(9) A hatékony és zökkenőmentes pénzügyi mobilitás hosszú távú támogatása érdekében alapvetően fontos egy egységes szabályrendszer kidolgozása az alacsony fogyasztói mobilitás problémájának kezelésére, mindenekelőtt […] a fizetésiszámla-váltás ösztönzése érdekében […].

[…]

(12) […] Ezen irányelv minden rendelkezésének érintenie kell az olyan fizetési számlákat, amelyek révén a fogyasztók a következő tranzakciókat végre tudják hajtani: pénz elhelyezése, készpénzfelvétel, harmadik felekhez irányuló és harmadik felektől érkező fizetési műveletek végrehajtása, illetve fogadása, beleértve az átutalást is. Következésképpen a tranzakcióknak csak szűkebb körét lehetővé tevő számlákat ki kell zárni ezen irányelv hatálya alól. Például […] a jelzáloghitelből és folyószámlából álló konstrukciók (ún. egyenlítő hitelek) […] elvben nem tartoznak ezen irányelv hatálya alá. Amennyiben azonban ezeket a számlákat napi fizetési tranzakciók lebonyolítására használják fel, és az összes fent felsorolt jellemzővel rendelkeznek, akkor ezen irányelv hatálya alá fognak tartozni. […]”

13 Ezen irányelv „Fogalommeghatározások” című 2. cikke a következőket mondja ki:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

[…]

15. »díjak«: a fogyasztó által a pénzforgalmi szolgáltatónak a fizetési számlához kapcsolódó szolgáltatásokért vagy azokkal kapcsolatban adott esetben fizetendő mindenfajta díj és büntetés [helyesen: díj és kötbér];

[…]”

14 Ezen irányelv „A számlaváltási szolgáltatás nyújtása” című 9. cikke annak biztosítására kötelezi a tagállamokat, hogy a pénzforgalmi szolgáltatók minden olyan fogyasztónak nyújtsák a fizetési számlák közötti számlaváltási szolgáltatást, aki az érintett tagállam területén található valamely pénzforgalmi szolgáltatónál fizetési számlát nyit vagy rendelkezik azzal.

15 A 2014/92 irányelv „A számlaváltási szolgáltatás” című 10. cikke megállapítja a szolgáltatók által a fogyasztók számlaváltási kérelmeinek elintézése során alkalmazandó részletszabályokat.

16 Ezen irányelv „A fogyasztók más tagállamban való számlanyitásának elősegítése” című 11. cikke a más tagállamban való számlanyitás elősegítésére kötelezi a tagállamokat, és meghatározza annak részletszabályait.

17 Ezen irányelv „A számlaváltási szolgáltatáshoz kapcsolódó díjak” című 12. cikkének (3) és (4) bekezdése ekképp rendelkezik:

„(3) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben a korábbi számlavezető pénzforgalmi szolgáltató a nála vezetett fizetési számla megszüntetéséért díjat számít fel a fogyasztónak, annak megállapítása a [2007/64] irányelv 45. cikkének (2), (4), illetve (6) bekezdésével összhangban történjen.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben a korábbi vagy az új számlavezető pénzforgalmi szolgáltató a 10. cikk szerint nyújtott bármely szolgáltatás után – az e cikk (1), (2) és (3) bekezdésben említettek kivételével – díjat számít fel a fogyasztónak, a díj mértéke észszerű legyen és összhangban álljon a pénzforgalmi szolgáltató tényleges költségeivel."

18 A 2014/92 irányelv „A fogyasztó pénzügyi vesztesége" című 13. cikkének (1) bekezdése annak biztosítására kötelezi a tagállamokat, hogy az érintett pénzforgalmi szolgáltató haladéktalanul térítse meg a fogyasztó azon pénzügyi veszteségét, amely közvetlenül amiatt merült fel, hogy a számlaváltási eljárásban részt vevő valamely pénzforgalmi szolgáltató nem teljesítette a 10. cikk szerinti kötelezettségeit.

19 Ezen irányelv „A számlaváltási szolgáltatásra vonatkozó információk" című 14. cikke megállapítja az azon információkra vonatkozó részletszabályokat, amelyeket a pénzforgalmi szolgáltatók kötelesek a számlaváltási szolgáltatással kapcsolatban a fogyasztók rendelkezésére bocsátani.

A francia jog

20 A loi nº 2016–1691, du 9 décembre 2016, relative à la transparence, à la lutte contre la corruption et à la modernisation de la vie économique (az átláthatóságról, a korrupció elleni küzdelemről és a gazdasági élet modernizálásáról szóló, 2016. december 9-i 2016–1691. sz. törvény; JORF 2016. december 10., 2. sz. szöveg) 67. cikke II. pontjának első bekezdése szerint:

„Az Alkotmány 38. cikkében előírt feltételek mellett a kormány felhatalmazást kap arra, hogy a jelen törvény kihirdetését követő hat hónapon belül rendeletben elfogadjon a törvény hatálya alá tartozó bármely olyan intézkedést, amely a code monétaire et financier [monetáris és pénzügyi törvénykönyv] L. 312-1-2. cikkét tiszteletben tartva szabályozza azokat a feltételeket, amelyek mellett a fogyasztó részéről az ingatlanhitel igénybevétele, valamint kamatszintje letéti számla nyitásához és – jellegüktől, illetve forrásuktól függetlenül – jövedelmeinek a hitel időtartama alatt e számlán való jóváírásához kapcsolható."

21 A code monétaire et financier (monetáris és pénzügyi törvénykönyv) alapügy tényállására alkalmazandó szövegének L. 312-1-2, I., 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Tilos a termékek vagy szolgáltatások csomagban történő értékesítése vagy értékesítésre ajánlása, kivéve, ha a csomagban szereplő áruk vagy szolgáltatások egyedileg is megvásárolhatók vagy azok elválaszthatatlanok."

22 E törvénykönyv L. 314-1, I. cikke a következőképpen szól:

„A fizetési számla egy vagy több személy nevére nyitott olyan számla, amely fizetési műveletek teljesítésére szolgál."

23 A code de la consommation (fogyasztóvédelmi törvénykönyv) L. 313-25. cikkének az alapügy tényállására alkalmazandó, az ordonnance nº 2017–1090, du 1er juin 2017, relative aux offres de prêt immobilier conditionnées à la domiciliation des salaires ou revenus assimilés de l'emprunteur sur un compte de paiement (az adós munkabérének vagy hasonló jövedelmének fizetési számlán történő jóváírásához kötött ingatlankölcsön-ajánlatokról szóló, 2017. június 1-jei 2017–1090. sz. rendelet; JORF 2017. június 3., 13. sz. szöveg) által megállapított szövege értelmében:

„Az L. 313-24. cikk szerinti ajánlat:

[…]

10° Tartalmazza azt, hogy a hitelnek feltétele-e az L. 313-25-1.-cikkben hivatkozott jóváírás. Amennyiben ez a helyzet, fel kell tüntetni annak időtartamát, adott esetben azon számla megnyitásának és vezetésének költségeivel, amelyen a munkabért és a hasonló jövedelmeket jóváírják, valamint a hitelező által ellentételezéseként biztosított személyre szabott előny jellegét. Az ajánlatnak lehetővé kell tennie ezen előny egyértelmű azonosítását, százalékosan vagy más módon utalva azon feltételekre, amelyek mellett azt kialakították, és amelyeket a hitelező alkalmazni fog, amennyiben a jóváírási követelményt az adós nem tartja tiszteletben.

[…]”

24 E törvénykönyvnek a 2017–1090. sz. rendelettel megállapított L. 313-25–1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A hitelező az L. 313-24. cikkben említett kölcsönajánlatot ahhoz a feltételhez kötheti, hogy az adós munkabérét vagy hasonló jövedelmeit a code monétaire et financier (monetáris és pénzügyi törvénykönyv) L. 314-1. cikkében említett, a hitelezőnél vezetett fizetési számlán írják jóvá, azzal, hogy e hitelező ellentételezésként valamilyen személyre szabott előnyben részesíti az adóst.

E feltétel nem írható elő az adós számára a Conseil d’État (államtanács) rendeletében meghatározott maximális időtartamon túl. A hitelmegállapodásban előírt időtartam lejártakor az adós a kölcsön lejáratáig megszerzi a személyre szabott előnyt.

Ha ezen időtartam lejártát megelőzően az adós immár nem felel meg a fent hivatkozott jóváírási feltételnek, a hitelező a kölcsön lejáratáig hátralevő törlesztőrészletek vonatkozásában megszüntetheti az első bekezdésben hivatkozott személyre szabott előnyt, és alkalmazhatja az L. 313-25. cikk 10° pontjában hivatkozott százalékos vagy más feltételeket. […]”

25 E törvénykönyvnek a décret nº 2017–1099, du 14 juin 2017, fixant la durée pendant laquelle le prêteur peut imposer à l’emprunteur la domiciliation de ses salaires ou revenus assimilés sur un compte de paiement (azon időtartam meghatározásáról szóló, 2017. június 14-i 2017–1099. sz. rendelet, amelynek során a hitelező előírhatja az adós számára a munkabér és hasonló jövedelmek jóváírását valamely fizetési számlán; JORF 2017. június 16, 38. sz. szöveg) által megállapított R. 313–21–1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A munkabér vagy hasonló jövedelem L. 313-25–1. cikkben említett jóváírásának maximális időtartama a hitelmegállapodás megkötésétől, illetve adott esetben az eredeti hitelmegállapodás módosításától számított tíz év.

Ez az időtartam semmilyen esetben sem haladhatja meg a hitelmegállapodás futamidejét.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

26 2017. augusztus 9-én az AFUB keresetet nyújtott be a Conseil d’État-hoz (államtanács, Franciaország) a 2017–1099. sz. rendelet hatáskörtúllépés miatt történő megsemmisítése iránt.

27 A kérdést előterjesztő bíróság előtt az AFUB azt állítja egyrészt, hogy a 2017–1090. sz. rendelet, amelynek alkalmazására a 2017–1099. sz. rendeletet elfogadták, figyelmen kívül hagyja a banki mobilitás megkönnyítésére irányuló, a 2007/64, a 2014/17, a 2014/92 és a 2015/2366 irányelv által követett célt, mivel felhatalmazza a hitelintézeteket arra, hogy a fogyasztókat a munkabérük vagy hasonló jövedelmeik jóváíratására kötelezzék, és másrészt, hogy e rendelet e célt azért is figyelmen kívül hagyja, mert tíz évben állapítja meg azt a leghosszabb időtartamot, ameddig a hitelintézetek e jóváíratástól tehetik függővé a személyre szabott előnyök nyújtását.

28 A gazdasági és pénzügyminiszter a kereset elutasítását kéri.

29 A kérdést előterjesztő bíróság megállapítja: a fogyasztóvédelmi törvénykönyv L. 313-25–1. cikkében előírt rendelkezés lehetővé teszi a hitelintézetek számára, hogy a személyre szabott előny biztosítását az adós számára ajánlott ingatlanhitel-megállapodás keretében ahhoz a feltételhez kössék, hogy az adós vállalja, hogy egy meghatározott időszak alatt munkabérét vagy hasonló jövedelmeit e hitelintézetbe utalja, azzal, hogy az e vállalás teljesítésének a meghatározott időszak lejárta előtti elmaradása a személyre szabott előny elvesztését eredményezi.

30 E bíróság közelebbről úgy véli, hogy az AFUB által felvetett jogalapokra adandó válasz attól függ elsősorban, hogy a 2014/17 irányelv 12. cikke (2) bekezdése a) pontjának rendelkezései – figyelembe véve különösen a fizetési számlához vagy betétszámlához kapcsolódó célkitűzést is –, illetve ugyanezen irányelv 12. cikke (3) bekezdésének rendelkezései lehetővé teszik-e a hitelező számára egyrészt, hogy valamely személyre szabott előny ellentételezéseként megkövetelje az adóstól, hogy valamennyi munkabérét vagy hasonló jövedelmét a kölcsönszerződésben meghatározott időszak alatt valamely fizetési számlára utalja, függetlenül a kölcsön összegétől, esedékességétől és futamidejétől, és másrészt, hogy az így meghatározott időtartam elérheti-e a tíz évet vagy – amennyiben az rövidebb – a megállapodás futamidejét.

31 E válasz másodsorban attól függ, hogy egyrészt a 2007/64 irányelv 45. cikkével, a 2015/2366 irányelv 55. cikkével, valamint a 2014/92 irányelv 9–14. cikkével ellentétes-e, hogy az adós által a hitelezőnél – a hitelmegállapodás keretében, valamely személyre szabott előny ellentételezéseként, a jövedelmei jóváírása érdekében – megnyitott számla megszüntetése ezen előny elvesztését eredményezi, amennyiben arra a megállapodásban meghatározott időszak lejártát megelőzően kerül sor, ideértve azt is, ha a megszüntetésre több mint egy évvel a számlanyitást követően kerül sor, illetve másrészt attól is függ, hogy ugyanezen rendelkezésekkel ellentétes-e az, hogy ezen időszak hossza elérheti a tíz évet, vagy a hitel teljes futamidejét, ha az tíz évnél rövidebb.

32 E körülmények között a Conseil d'État (államtanács) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

1. [A 2014/17 irányelv] 12. cikke (2) bekezdése a) pontjának rendelkezései – figyelembe véve különösen az azok által megnyitni és vezetni engedélyezett fizetési számlához vagy betétszámlához kapcsolódó célkitűzést is –, illetve ugyanezen irányelv 12. cikke (3) bekezdésének rendelkezései lehetővé teszik-e a hitelező számára egyrészt, hogy valamely személyre szabott előny ellentételezéseként megkövetelje az adóstól, hogy valamennyi munkabérét vagy hasonló jövedelmét a kölcsönszerződésben meghatározott időszak alatt valamely fizetési számlára utalja, függetlenül a kölcsön összegétől, esedékességétől és futamidejétől, és másrészt, hogy az így meghatározott időtartam elérheti-e a tíz évet vagy – amennyiben az rövidebb – a szerződés futamidejét?

2. A [2007/64 irányelvnek] a korábban alkalmazandó, és később a [2015/2366 irányelv] 55. cikke által átvett 45. cikkével, valamint a [2014/92 irányelvnek] a banki mobilitás könnyítésével és a fizetési számla megszüntetésének költségeivel kapcsolatos 9–14. cikkével ellentétes-e egyrészt, hogy az adós által a hitelezőnél – a hitelmegállapodás keretében valamely személyre szabott előny ellentételezéseként a jövedelmei jóváírása érdekében – megnyitott számla megszüntetése ezen előny elvesztését eredményezi, amennyiben arra a megállapodásban meghatározott időszak lejártát megelőzően kerül sor, ideértve azt is, ha a megszüntetésre több mint egy évvel a számlanyitást követően kerül sor, illetve másrészt ugyanezen rendelkezésekkel ellentétes-e az, hogy ezen időszak hossza elérheti a tíz évet vagy a hitel teljes futamidejét?"

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

33 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2014/17 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének a) pontját és (3) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely lehetővé teszi a hitelező számára, hogy a lakáscélú ingatlanra vonatkozó hitelmegállapodás megkötésekor, személyre szabott előny ellenében, legfeljebb tíz évre – vagy ha a kölcsönszerződés futamideje ennél rövidebb, akkor e futamidőre – megkövetelje, hogy az adós a kölcsön összegétől, esedékességétől és futamidejétől függetlenül valamennyi munkabérét vagy hasonló jövedelmét e hitelezőnél nyitott fizetési számlára utalja.

34 A 2014/17 irányelvnek a (15) preambulumbekezdésében magyarázott 1. cikkéből kitűnik, hogy ez az irányelv közös keretet hoz létre a lakóingatlanhoz kapcsolódó, jelzáloggal vagy más módon biztosított fogyasztói hitelmegállapodásokra vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések egyes aspektusaira vonatkozóan, annak érdekében, hogy az e hitelmegállapodásokat kötő fogyasztók magas szintű védelmet élvezzenek.

35 E tekintetben ezen irányelv 12. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a tagállamok engedélyezik a csomagban történő értékesítést, az árukapcsolást azonban megtiltják.

36 A „csomagban történő értékesítés” fogalmát a 2014/17 irányelv 4. cikkének 27. pontja úgy határozza meg, hogy az a hitelmegállapodás különálló pénzügyi termékekkel vagy szolgáltatásokkal egy csomagban történő ajánlása vagy értékesítése, amennyiben a fogyasztó a hitelmegállapodást megkötheti külön is, de nem szükségszerűen ugyanazon feltételek mellett, mint amelyeket a járulékos szolgáltatásokkal egy csomagban kínált hitelmegállapodás tartalmaz.

37 Az „árukapcsolás” fogalmát irányelv 4. cikkének 26. pontja úgy határozza meg, hogy az a hitelmegállapodásnak más külön pénzügyi termékekkel vagy szolgáltatásokkal egy csomagban történő ajánlása vagy értékesítése, amennyiben a fogyasztó a hitelmegállapodást nem kötheti meg külön.

38 Ebből következik, hogy az ezen irányelv értelmében vett e két ügylet, a csomagban történő értékesítés és az árukapcsolás közötti különbség abban áll, hogy míg az első ügylet során a fogyasztónak lehetősége van külön-külön megkötni a hitelmegállapodást, illetve vásárolni a hitelező által csomag formájában kínált egyéb pénzügyi termékekből vagy szolgáltatásokból, addig a második ügylet esetében a fogyasztónak nincsen ilyen lehetősége.

39 Mindazonáltal ezen irányelv 12. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerint a tagállamok az e cikk (1) bekezdésében foglalt, árukapcsolásra vonatkozó tilalom ellenére rendelkezhetnek úgy, hogy a hitelezők elvárhatják a fogyasztótól, illetve annak valamely családtagjától vagy hozzátartozójától, hogy olyan fizetési vagy betétszámlát nyisson vagy tartson fenn, amely kizárólag a hitel visszafizetését vagy törlesztését fedező tőke gyűjtésére, a hitelfelvételhez szükséges források elhelyezésére, vagy a hitelező számára nemteljesítés esetére további biztosíték nyújtására szolgál.

40 Így a 2014/17 irányelv 12. cikke (1) és (2) bekezdésének szövegéből kitűnik, hogy bár ezen irányelv főszabály szerint tiltja az árukapcsolást, e tilalom alóli kivételként szabályoz bizonyos szigorúan körülhatárolt helyzeteket, amelyekben a tagállamok engedélyezhetik az ilyen ügyletet, és ezek egyike az e cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett helyzet.

41 A 2014/17 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének szövegéből az is kitűnik, hogy az kizárólag az árukapcsolásra vonatkozik, és nem érinti a csomagban történő értékesítést, amelyet ezen irányelv 12. cikkének (1) bekezdése engedélyez.

42 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a monetáris és pénzügyi törvénykönyv L. 312-1-2, I., 1. cikke úgy rendelkezik, hogy tilos a termékek vagy szolgáltatások csomagban történő értékesítése vagy értékesítésre ajánlása, kivéve, ha a csomagban szereplő áruk vagy szolgáltatások egyedileg is megvásárolhatók vagy azok elválaszthatatlanok. A Bíróság felvilágosításkérésére adott válaszában a kérdést előterjesztő bíróság kifejtette, hogy e rendelkezést úgy kell értelmezni, hogy az tiltja a 2014/17 irányelv értelmében vett árukapcsolást, és engedélyezi a 2014/17 irányelv értelmében vett csomagban történő értékesítést.

43 E határozatból kitűnik továbbá, hogy a fogyasztóvédelmi törvénykönyv alapügyben alkalmazandó szövegének L. 313-25–1. cikke úgy rendelkezik, hogy a hitelező a kölcsönajánlatot ahhoz a feltételhez kötheti, hogy az adós munkabérét vagy hasonló jövedelmeit a hitelmegállapodásban rögzített ideig a hitelezőnél vezetett fizetési számlán írják jóvá, és e hitelező ellentételezésként valamilyen személyre szabott előnyben részesíti az adóst. E rendelkezés hozzáteszi, hogy ezen időtartam lejártakor az adós a hitel lejáratáig megszerzi ezt a személyre szabott előnyt, egyben pontosítja, hogy ha ezen időtartam lejártát megelőzően az adós immár nem felel meg e jóváíratási feltételnek, a hitelező a hitel lejáratáig hátralevő törlesztőrészletek vonatkozásában megszüntetheti ezt az előnyt.

44 E tekintetben a francia kormány azt állítja, hogy e rendelkezés a csomagban történő értékesítést szabályozza, mivel a hitelezők e kormány szerint kötelesek egyaránt kínálni a fogyasztóknak jóváírási kikötéssel ellátott, illetve ilyen kikötést nem tartalmazó lakáshitel-megállapodásokat. Az ilyen jellegű kikötés megléte vagy hiánya tehát e szerződések feleinek szerződési szabadsága körébe tartozik.

45 Ha el kellene fogadni – ennek meghatározása kizárólag a kérdést előterjesztő bíróság feladata –, hogy a fogyasztóvédelmi törvénykönyv L. 313-25–1. cikke ténylegesen a csomagban történő értékesítésre vonatkozik, akkor a 2014/17 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének a) pontja a jelen ügyben nem lenne alkalmazható, mivel – amint az a jelen ítélet 41. pontjában szerepel – ez utóbbi rendelkezés csak az árukapcsolásra vonatkozik.

46 A kérdést előterjesztő bíróságnak ugyanakkor kétségei vannak a fogyasztóvédelmi törvénykönyv L. 313-25–1. cikkének hatályát illetően. A jelen ítélet 42. pontjában említett felvilágosításkérésre adott válaszában jelzi, hogy csak a Bíróságnak az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre adott válaszát követően dönthető el az a kérdés, hogy az e rendelkezés által biztosított azon lehetőséget, hogy a hitel nyújtását attól a feltételtől tegyék függővé, hogy a jövedelmeket a hitelezőnél nyitott számlán kell jóváíratni, úgy kell-e értelmezni, mint amely lehetővé teszi az árukapcsolást vagy a csomagban történő értékesítést.

47 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 267. cikkben említett eljárás keretében, amely a nemzeti bíróságok és a Bíróság feladatainak világos szétválasztásán alapul, az ügy konkrét tényállásának megállapítása és megítélése, valamint a nemzeti jog értelmezése és alkalmazása kizárólag a nemzeti bíróság hatáskörébe tartozik. Ugyancsak kizárólag az ügyben eljáró és határozathozatalra hivatott nemzeti bíróság hatáskörébe tartozik annak megítélése is, hogy – tekintettel az ügy különleges jellemzőire – szükségesek és relevánsak-e a Bírósághoz intézett kérdései (2011. május 26-i Stichting Natuur en Milieu és társai ítélet, C-165/09–C-167/09, EU:C:2011:348, 47. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

48 E körülmények között, mivel a kérdést előterjesztő bíróság feladata a fogyasztóvédelmi törvénykönyv L. 313-25–1. cikke hatályának végleges értékelése, az első kérdésre adandó válaszhoz azt a feltételezést kell elfogadni, hogy e cikk kivételt állapít meg a monetáris és pénzügyi törvénykönyv L. 312-1-2. cikkében előírt árukapcsolási tilalom alól, amely a 2014/17 irányelv 12. cikke (1) bekezdésének a francia jogrendbe való átültetését képezi.

49 Ami először is azt a kérdést illeti, hogy a 2014/17 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének a) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amelynek értelmében a hitelező megkövetelheti, hogy az adós a kölcsön összegétől, esedékességétől és futamidejétől függetlenül

valamennyi munkabérét vagy hasonló jövedelmét e hitelezőnél nyitott fizetési számlára utalja, a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatának megfelelően nemcsak annak szövegét, hanem szövegkörnyezetét és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek az a részét képezi (2016. május 26-i Envirotec Denmark ítélet, C-550/14, EU:C:2016:354, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

50 Először is, ami a 2014/17 irányelv 12. cikke (2) bekezdése a) pontjának szövegét illeti, hangsúlyozni kell, hogy e rendelkezés arra ad lehetőséget a hitelezők számára, hogy a fogyasztótól kizárólag az e rendelkezésben meghatározott célból – azaz a hitel visszafizetését vagy törlesztését fedező tőke gyűjtésére, a hitelfelvételhez szükséges források elhelyezésére, vagy a hitelező számára nemteljesítés esetére további biztosíték nyújtására – kérjék fizetési vagy betétszámla nyitását.

51 Ami ezt követően a 2014/17 irányelv célját illeti, az – amint az a jelen ítélet 34. pontjából kitűnik – az ingatlanokra vonatkozó hitelmegállapodásokat kötő fogyasztók magas szintű védelmének biztosítására irányul. Ezen irányelv célja továbbá – amint az az (24) preambulumbekezdéséből levezethető – az ilyen fogyasztók mobilitásának, valamint a tények ismeretében történő választási képességüknek a védelme.

52 Végül, a 2014/17 irányelv 12. cikke (2) bekezdése a) pontjának szövegkörnyezetét illetően meg kell állapítani – amint az a jelen ítélet 40. pontjából kitűnik –, hogy bár ezen irányelv 12. cikkének (1) bekezdésen főszabály szerint tiltja az árukapcsolást, mivel az sértheti az előző pontban említett célokat, e cikk (2) bekezdése szabályozza azokat a helyzeteket, amelyekben a tagállamok engedélyezhetik az árukapcsolással történő értékesítést, és e helyzetek egyike e bekezdés a) pontjában szerepel.

53 Minthogy a 2014/17 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének a) pontja kivételt képez az ezen irányelv 12. cikkének (1) bekezdésében előírt általános szabály alól, az állandó ítélkezési gyakorlat alapján szigorúan kell értelmezni (lásd analógia útján: 2020. január 22-i Pensionsversicherungsanstalt [A tevékenység nyugdíjkorhatár elérését követő befejezése] ítélet, C-32/19, EU:C:2020:25, 38. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

54 E kivétel lehetővé teszi a hitelező számára, amint az ezen irányelv (25) preambulumbekezdéséből is kitűnik, hogy fizetési vagy betétszámla nyitását követelje meg, többek között azért, hogy az adós a hitelmegállapodási ajánlatban vagy a megkötött hitelmegállapodásban szereplő e számlára tőkét halmozhasson fel a hitel visszafizetése céljából, vagy a hitel megszerzésének érdekében, annak előfeltételeként a források egyesítése céljából. Ebből következik, hogy az adóst terhelő azon kötelezettség, hogy jövedelmeit ilyen célból írassa jóvá, főszabály szerint megfelel e rendelkezésnek.

55 A jelen ügyben azonban az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdés megfogalmazásából kitűnik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a fogyasztóvédelmi törvénykönyv L. 313-25–1. cikke a kölcsön összegétől, esedékességétől és futamidejétől függetlenül lehetővé teszi a hitelező számára, hogy a kölcsönnyújtást az adós összes munkabérének vagy hasonló jövedelemének fizetési számlán való elhelyezéséhez kösse.

56 A fenti megfontolásokra tekintettel a hitelezőnek biztosított ilyen lehetőség aránytalan, amennyiben az érintett nemzeti szabályozás nem írja elő az érintett hitel összegének, esedékességének és futamidejének figyelembevételét. Ennélfogva a hitelező által az adóstól megkövetelhető jóváíratás – legalábbis bizonyos esetekben – meghaladhatja azt a mértéket, amely a kölcsön visszafizetéséhez, a hitel megszerzéséhez vagy a fizetés elmaradása esetén a hitelező részére további biztosíték nyújtásához szükséges. Márpedig, figyelembe véve a jelen ítélet 51–54. pontjában említett elemeket, a tagállamok azon lehetősége, hogy engedélyezzék a hitelezők számára a árukapcsolással történő értékesítést, csak annak érdekében áll rendelkezésükre, hogy a 2014/17 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének a) pontjában felsorolt három cél közül legalább egyet elérjenek.

57 Ez utóbbi rendelkezés bármely más értelmezése egyrészt sértené ezen irányelv célját, amely a fogyasztók magas szintű védelmének biztosítása, mivel bizonyos körülmények között esetleg a fogyasztó összjövedelmének jóváíratására vonatkozó kikötéssel – a kölcsön összegéhez, esedékességéhez és futamidejéhez kapcsolódó jellemzőitől függetlenül – ellátott kölcsönszerződés megkötése nem felelne meg legjobban a fogyasztó érdekeinek. Másrészt az ilyen értelmezés ellentétes lenne a fogyasztók banki mobilitásának az említett irányelv által szintén követett céljával, különösen abban az esetben, ha a fogyasztó több kölcsönszerződést kívánna kötni különböző hitelezőkkel.

58 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy a 2014/17 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely lehetővé teszi a hitelező számára, hogy a kölcsön összegétől, esedékességétől és futamidejétől függetlenül a kölcsön nyújtásának feltételeül szabja az adós összes munkabérének vagy hasonló jövedelmének az e hitelezőnél nyitott fizetési számlán való elhelyezését.

59 Egyébiránt emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a nemzeti bíróság a belső jog uniós joggal összhangban álló értelmezésének elve alapján köteles e jogot a lehető legteljesebb mértékben az uniós jog követelményeivel összhangban értelmezni, és ezáltal – hatáskörének keretei között – biztosítani az uniós jog teljes érvényesülését az előtte folyamatban lévő ügy elbírálása során. Mindazonáltal ez az elv megköveteli, hogy a nemzeti bíróság a teljes nemzeti jogot figyelembe véve mérlegelje, hogy alkalmazható-e úgy a nemzeti jog, hogy ne vezessen az uniós jogban előírttal ellentétes eredményre (lásd ebben az értelemben: 2013 december 19-i Koushkaki ítélet, C-84/12, EU:C:2013:862, 75. és 76. pont; 2019. június 24-i Popławski ítélet, C-573/17, EU:C:2019:530, 55. pont).

60 A jelen ügyben tehát a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy lehetséges-e a fogyasztóvédelmi törvénykönyv L. 313-25–1. cikkének a 2014/17 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének a) pontjával összhangban álló értelmezése. Ez az eset állna fenn különösen, amint az a jelen ítélet 54. pontjából is kitűnik, ha a nemzeti jog e rendelkezését úgy lehetne értelmezni, hogy az a hitelező számára a kölcsön nyújtásának feltételeként csupán az adós munkabére vagy hasonló jövedelme azon része jóváíratásának kikötését teszi lehetővé, amely a 2014/17 irányelv e rendelkezése értelmében szükséges a kölcsön törlesztéséhez, a hitel megszerzéséhez vagy nemfizetés esetére a hitelező részére szóló további garanciák nyújtásához.

61 Ami másodszor azt a kérdést illeti, hogy a 2014/17 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének a) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely szerint az adós munkabérének vagy hasonló jövedelemének a hitelező által előírt kötelező jóváíratásának időtartama elérheti a tíz évet, vagy ha az adott kölcsönszerződés futamideje rövidebb, akkor e futamidőt, meg kell állapítani, hogy ezen irányelv nem korlátozza azt az időtartamot, amely alatt a hitelező megkövetelheti, hogy az adós fenntartsa az e rendelkezést a nemzeti jogrendbe átültető rendelkezések alapján nyitott fizetési vagy betétszámlát. A hitelező által az adóstól megkövetelhető munkabér-jóváíratás maximális időtartama tehát megegyezhet az érintett kölcsönszerződés futamidejével, amennyiben a jóváíratásra vonatkozó feltétel, amint az a jelen ítélet 56–58. pontjából kitűnik, az e rendelkezésben felsorolt célok eléréséhez – vagyis a hitelező számára a hitelfelvételre vagy -visszafizetésre vonatkozóan bizonyos garanciák nyújtásához – szükséges mértékre korlátozódik.

62 Ennélfogva, tekintettel különösen a 2014/17 irányelv céljára, amely a fogyasztóvédelem magas szintjének biztosítására irányul, valamint az irányelv 2. cikkének (1) bekezdésére, amely szerint ez az irányelv nem akadályozza meg a tagállamokat abban, hogy a fogyasztók védelmét célzó szigorúbb rendelkezéseket tartsanak fenn vagy fogadjanak el, meg kell állapítani, hogy annak az időszaknak az időbeli korlátozása, amely alatt a hitelező megkövetelheti az adóstól a munkabérének vagy hasonló jövedelmeinek jóváíratását, nem ellentétes ezen irányelv 12. cikke (2) bekezdésének a) pontjával.

63 Egyébiránt, tekintettel arra, hogy az a személyre szabott előny, amelyet a fogyasztóvédelmi törvénykönyv L. 313-25–1. cikke szerint az adós részére fel kell ajánlani, a jóváírási számla hitelezőnél történő megnyitásának ellenértékét képezi, az ilyen helyzet a 2014/17 irányelv 12. cikke (2) bekezdése a) pontjának hatálya alá tartozik, így az első kérdésre nem kell ezen irányelv 12. cikkének (3) bekezdése tekintetében válaszolni.

64 Minderre tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2014/17 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely lehetővé teszi a hitelező számára, hogy a lakáscélú ingatlanra vonatkozó hitelmegállapodás megkötésekor, személyre szabott előny ellenében megkövetelje, hogy az adós a kölcsön összegétől, esedékességétől és futamidejétől függetlenül valamennyi munkabérét vagy hasonló jövedelmét e hitelezőnél nyitott fizetési számlára utalja. Ezzel szemben e rendelkezést úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely szerint a megkövetelt jóváíratás időtartama, amennyiben e jóváíratás nem az adós összes jövedelmére vonatkozik, elérheti a tíz évet, vagy ha az adott kölcsönszerződés futamideje rövidebb, akkor e futamidőt.

A második kérdésről

65 A második kérdés megfogalmazására, valamint a Bíróság rendelkezésére álló iratokra tekintettel meg kell állapítani, hogy e kérdéssel a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a 2007/64 irányelv 45. cikke (2) bekezdésének, a 2015/2366 irányelv 55. cikke (2) bekezdésének, valamint a 2014/92 irányelv 12. cikke (3) bekezdésének értelmében vett „díj” fogalmát akként kell-e értelmezni, hogy az magában foglalja a hitelmegállapodás keretében a hitelezőnél, az adós jövedelme egy részének jóváíratása céljából történő számlanyitás fejében e hitelező által az adósnak nyújtott személyre szabott előnynek e számla megszüntetése miatti elvesztését, és ha igen, e rendelkezésekkel ellentétes-e az olyan nemzeti szabályozás, amely szerint ezen előny elvesztése e számlanyitást követő egy év elteltével is bekövetkezhet.

66 Ami először is a 2007/64 irányelvet és a 2015/2366 irányelvet illeti, amelyek a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokra vonatkoznak, az előbbi irányelv (29) preambulumbekezdése és az utóbbi irányelv (62) preambulumbekezdése kimondja, hogy az ügyfelek mobilitásának megkönnyítése érdekében a fogyasztók számára bizonyos feltételek mellett lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a keretszerződést díjmentesen felmondják. E tekintetben a 2007/64 irányelv 45. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevője bármikor felmondhatja a keretszerződést, kivéve, ha a felek megállapodtak a felmondási időben, és (2) bekezdése szerint az ilyen, tizenkét hónapnál hosszabb vagy határozatlan időre kötött keretszerződés megszüntetése tizenkét hónap elteltével díjmentes. A 2015/2366 irányelv 55. cikke (1) és (2) bekezdésének rendelkezései lényegében átveszik a 2007/64 irányelv 45. cikkének (1) és (2) bekezdésében foglalt rendelkezések tartalmát azzal az egyetlen különbséggel, hogy a keretszerződés díjmentes megszüntetése azt feltételezi, hogy e szerződés már legalább hat hónapja hatályban van.

67 Másodszor, ami a 2014/92 irányelvet illeti, annak 2. cikkének 15. pontjából kitűnik, hogy ezen irányelv értelmében „díjnak” minősül a fogyasztó által a pénzforgalmi szolgáltatónak a fizetési számlához kapcsolódó szolgáltatásokért vagy azokkal kapcsolatban adott esetben fizetendő mindenfajta díj és kötbér.

68 Az említett irányelv 12. cikkének (3) bekezdése ezenkívül előírja, hogy a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy amennyiben a korábbi számlavezető pénzforgalmi szolgáltató a nála vezetett fizetési számla megszüntetéséért díjat számít fel a fogyasztónak, annak megállapítása többek között a 2007/64 irányelv 45. cikkének (2) bekezdésével összhangban történjen, amelynek helyébe a 2015/2366 irányelv 55. cikkének (2) bekezdése lépett.

69 Márpedig a jelen ügyben, amint arra lényegében a főtanácsnok az indítványának 84. és 85. pontjában rámutatott, nem vitatott, hogy a fogyasztóvédelmi törvénykönyv L. 313-25–1. cikke szerinti személyre szabott előny elvesztése a kölcsönszerződés felei által megállapított olyan szerződési feltétel alkalmazásának eredménye, amely ezen előny megszerzését az adós munkabérének vagy hasonló jövedelmeinek valamely szintén e szerződésben meghatározott időszak alatt a hitelezőnél vezetett számlán történő jóváírásához köti, és hogy ezen előny elvesztése nem az adós által a hitelezőnél a jövedelem jóváíratására nyitott fizetési számla megszüntetésének, hanem e jóváíratás megszűnésének a következménye. Látható tehát – a kérdést előterjesztő bíróság által elvégzendő vizsgálat fenntartása mellett –, hogy az ilyen számla még e jóváíratás megszűnését követően is fennmaradhat.

70 Meg kell tehát állapítani, hogy az ilyen előny elvesztése nem tekinthető a fizetési szolgáltató által a keretszerződés felmondása vagy a számla megszüntetése miatt számlázott, a 2007/64, a 2015/2366 és a 2014/92 irányelv értelmében vett díjnak. Ezért az ilyen díjak számlázásának az ezen irányelvekben előírt részletszabályai nem alkalmazhatók az ilyen jellegű előny elvesztésére.

71 Minderre tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2007/64 irányelv 45. cikke (2) bekezdésének, a 2015/2366 irányelv 55. cikke (2) bekezdésének, valamint a 2014/92 irányelv 12. cikke (3) bekezdésének értelmében vett „díj” fogalmát akként kell értelmezni, hogy az nem foglalja magában a hitelmegállapodás keretében a hitelezőnél, az adós jövedelme egy részének jóváíratása céljából történő számlanyitás fejében e hitelező által az adósnak nyújtott személyre szabott előnynek e számla megszüntetése miatti elvesztését.

A költségekről

72 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

1) **A lakóingatlanokhoz kapcsolódó fogyasztói hitelmegállapodásokról, valamint a 2008/48/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról szóló, 2014. február 4-i 2014/17/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 12. cikke (2) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely lehetővé teszi a hitelező számára, hogy a lakáscélú ingatlanra vonatkozó hitelmegállapodás megkötésekor, személyre szabott előny ellenében megkövetelje, hogy az adós a kölcsön összegétől, esedékességétől és futamidejétől függetlenül valamennyi munkabérét vagy hasonló jövedelmét e hitelezőnél nyitott fizetési számlára utalja. Ezzel szemben e rendelkezést úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely szerint a megkövetelt jóváíratás időtartama, amennyiben e jóváíratás nem az adós összes jövedelmére vonatkozik, elérheti a tíz évet, vagy ha az adott kölcsönszerződés futamideje rövidebb, akkor e futamidőt.**

2) **A belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 97/7/EK, a 2002/65/EK, a 2005/60/EK és a 2006/48/EK irányelv módosításáról és a 97/5/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2007. november 13-i 2007/64/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 45. cikke (2) bekezdésének, a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 2002/65/EK, a 2009/110/EK és a 2013/36/EU irányelv és a 1093/2010/EU rendelet módosításáról, valamint a 2007/64/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2015. november 25-i (EU) 2015/2366 európai parlamenti és tanácsi irányelv 55. cikke (2) bekezdésének, valamint a fizetési számlákhoz kapcsolódó díjak összehasonlíthatóságáról, a fizetésiszámla-váltásról és az alapszintű fizetési számla nyitásáról, illetve használatáról szóló, 2014. július 23-i 2014/92/EU**

európai parlamenti és tanácsi irányelv 12. cikke (3) bekezdésének értelmében vett „díj” fogalmát akként kell értelmezni, hogy az nem foglalja magában a hitelmegállapodás keretében a hitelezőnél, az adós jövedelme egy részének jóváíratása céljából történő számlanyitás fejében e hitelező által az adósnak nyújtott személyre szabott előnynek e számla megszüntetése miatti elvesztését.

Aláírások